

Tampere 1918- opettajan vastaukset

Opettaja, tervetuloa käyttämään Tampere1918-sivustoa!

POPS (2014) mukaan historian oppiaineessa menneestä pyritään muodostamaan mahdollisimman luotettava kuva saatavilla olevan todistusaineiston perusteella. Oppilaita ohjataan ymmärtämään historiatiedon tulkinnallisuutta ja moniperspektiivisyyttä sekä selittämään historiallisessa kehityksessä ilmenevää muutosta ja jatkuvuutta. Tärkeää on harjoitella ensi- ja toisen käden lähteiden tutkimista sekä avoimien oppimisympäristöjen käyttöä historiallisissa tutkimustehtävissä. LOPS (2019) määrittelee Suomen sisällissodan kuuluvan keskeisiin sisältöihin HI3 *Itsenäisen Suomen historia*- moduulissa.

Näissä tehtävissä harjoitetaan tiedon hankkimista ja alkuperäislähteiden tulkintaa sekä tutustutaan uuteen oppimisalustaan.

1. Tiedonhaku

Aseta seuraavat 1900-luvun alun tärkeät tapahtumat aikajärjestykseen.

10. Sisällissota päättyy valkoisten voittoon	5. Punaiset miehittävät Helsingin
8. Valkoisten yleishyökkäys Tampereella	2. Keisari Nikolai II:n syrjäytys
6. Suinulan taistelu Kangasalla	7. Kalevankankaan taistelut
4. Suomi julistautuu itsenäiseksi	3. Bolševikit kaappaavat vallan Venäjällä
1. Suurlakko ja punainen julistus	9. Tampereen taistelu päättyy

2. Alkuperäislähteiden käyttö

Sota syttyi 27.1.1918 kun punaiset valtasivat Helsingin ja valkoiset alkoivat riisua Pohjanmaata aseista. Vertaa seuraavan päivän Aamulehteä ja Kansan lehteä. Kumpaa puolta lehdet kannattivat?

Lehdet saatavilla Kansalliskirjaston digiarkistosta: Aamulehti [Lehdet - Digitaaliset aineistot - Kansalliskirjasto](#) sekä Kansan lehti [Lehdet - Digitaaliset aineistot - Kansalliskirjasto](#)

- Ohje opettajalle: Tehtävässä 2 harjoitellaan alkuperäislähteiden käyttöä Kansalliskirjaston digiarkiston sanomalehdillä. Vanhoissa sanomalehdissä käytetään joskus fraktuurakirjasimia, joita voi olla vaikea lukea. Kansalliskirjaston digiarkistossa on käytössä OCR-työkalu eli *Optical character recognition*, tekstintunnistus. Avaa lehtiartikkeli, klikkaa ”*muut toiminnot*”. Valitse *näytä tekstinä* (OCR). Tekstisisältöön voi valita vaikeita sanoja, mutta työkalu saattaa tulkita niitä väärin.

Aamulehti: valkoinen (punakaartilaisanarkia; Isänmaan hätä); Kansan lehti: punainen (julistus Suomen kansalle).

3. Tiedonhaku

Mitä eri nimiä vuoden 1918 tapahtumista on käytetty?

Vapaustaistelu, vapaussota, kapina, punakapina, vallankumous, luokkasota, kansalaissota, veljessota, sisällissota.

4. Avaa [Tampere 1918 - Tampere 1918](#) ja etsi Tampere 1918-näyttely. Lue ohjeet näyttelyssä liikkumiseen ja vastaa seuraaviin kysymyksiin.

Etsi näyttelystä punakaartilaisen, jääkärin ja valkoisen sotilasasu. Mitä eroa huomaat asukokonaisuuksissa?

Jääkäreillä saksalainen uniformu, siistit saappaat. Valkoisilla hyvälaatuiset asut. Punaisilla oma villapaita, puukko ja saappaat.

5. Tutki taisteluiden jälkeisiä valokuvia näyttelyn seinillä. Mitä kuvat kertovat Tampereen ilmapiiristä taisteluiden jälkeen?

(Kuvaileva vastaus)

6. Valkoisten juoksupoika Onni Kokko ja punaisten lähetti Arvo Koivisto menehtyivät Tampereen taisteluiden seurauksena. Minkä ikäisiä he olivat? (vinkki: vastaus lähellä kaatuneita kärryjä)

Onni 14 ja Arvo 13.

7. Mihin Aaltosen kenkätehtaan lautoja on käytetty? (vinkki: näyttelyn loppupäässä)

Aaltosen kenkätehtaalla pidettiin punavankeja odottamassa tuomiota vankileiriolosuhteissa.

8. Tampereen valtauksen muistoksi Hämeenpuistoon pystytettiin Vapaudenpatsas 3.4.1921. Mitä se merkitsi (vinkki: näyttelyn viimeisessä osiossa)
- oikeistolle: vapautumista venäläisvallasta
 - vasemmistolle: sortoa ja laittomuutta. Lisäloukkaus oli, että miekka osoittaa kohti Työväentaloa.

9. Tampereen taistelu on yhä Pohjoismaiden verisin kaupunkitaistelu. Kuinka monta henkilöä kuoli sisällissodan vuoksi? (vinkki: vastaus lähellä kaatuneita kärryjä)

Vähintään 37 000.